

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum omnia opera virtutum moralium pertineant ad vitam actiuam? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

De vita actiua, in quatuor articulos diuisa.

Hinc considerandum est de vita actiua.

¶ Et circa hoc quærentur quatuor.

¶ Primo, utrum omnia opera virtutum moralium pertineant ad vitam actiuam?

¶ Secundo, utrum prudentia pertineat ad vitam actiuam?

¶ Tercio, utrum doctrina pertineat ad vitam actiuam?

¶ Quarto, de diuturnitate vitæ actiue.

ARTIC. I.

Virum omnes actus virtutum moralium pertineant ad vitam actiuam?

856

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod non omnes actus virtutum moralium pertineant ad vitam actiuam.

Sup. q. 80

Vita enim actiua videtur consistere in his quæ sunt ad alterum.

a. 2. cor. Et op. 17

Dicit enim Gregorius super Ezechiel: quod actiua vita est, panem esurienti tribuere.

i. 7. ad 7. * ho. 14.

Et in fine, multis enumeratis quæ ad alterum pertinent, subdit, Et quæ singulis quibusque expediunt dispensare.

par. an. te med.

Sed non per omnes actus virtutum moralium ordinamur ad alios, sed solum secundum iustitiam & partes eius: ut ex supradictis patet.

q. 58. ar. 2. q. 1. 2

Non ergo actus omnium virtutum moralium pertinent ad vitam actiuam.

q. 60. a. 2. q. 3. id

¶ 2. Præterea, Gregorius dicit super Ezechiel: quod per Liam, quæ fuit lippa, sed secunda, significatur vita actiua, quæ dum occupatur in opere, minus ad limitationem suam proximos accendit, multos in suo opere filios generat.

* ho. 14. a med. lius.

Hoc autem magis videtur pertinere ad charitatē, per quam diligimus proximū, tam ad virtutes morales.

q. 17. ar. 2.

Ergo videtur quod actus virtutum moralium non pertineant ad vitam actiuam.

q. 17. ar. 2.

¶ 3. Præterea, sicut supra dictum est, virtutes morales disponunt ad vitam contemplatiuam. Sed diuersio & perfectio pertinent ad idem.

q. 17. ar. 2.

Ergo videtur quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

quod

li. 3. c. 15
partum 4
prin.
S E D contra est, quod Isidorus dicit in lib. de
Summo bono *, In actiua vita prius per exercitium
boni operis cuncta exhaurienda sunt vitia, vt in con-
templatiua iam pura mentis acie ad contemplandum
diuinum lumen quisque pertranseat. Sed cuncta vi-
tia non exhauriuntur, nisi per actus virtutum mora-
lium. Ergo actus virtutum moralium ad vitam acti-
uam pertinent.

q. 179. a.
1.
R E S P O N D E O dicendum, quod sicut supra
dictum est *, vita actiua & contemplatiua distin-
guantur secundum diuersa studia hominum interde-
tium ad diuersos fines: quorum vnum est consideratio
veritatis, quæ est finis vitæ contemplatiuæ: aliud
autem est exterior operatio, ad quam ordinatur vita
actiua. Manifestum est autem quod in virtutibus mor-
ralibus non principaliter quæritur contemplatio ve-
ritatis, sed ordinantur ad operandum. Vnde Philo-
sophus dicit in 2. Ethic. * quod ad virtutem quædam

li. 2. c. 2.
li. 10.
c. ult. 117
ca prin.
li. 10 c. 7
et 8. 10. 5
scire, parum aut nihil prodest. Vnde manifestum est,
quod virtutes morales pertinent essentialiter ad vitam
actiuam. Vnde & Philosophus in 10. Ethic. ¶ virtutes
moralis ordinat ad felicitatem actiuam.

Ad primum ergo dicendum, quod inter virtutes
moralis præcipua est iustitia, qua aliquis ad alium
ordinatur: vt Philosophus probat in 5. Ethic. * vita
actiua describitur per ea quæ ad alterum ordi-
nantur: non quia in his solum, sed quia in his præci-
palius consistit.

li. 5. c. 1.
à medio,
10. 5.
Ad secundum dicendum, quod per actus virtutum
moralium potest aliquis proximos suorum
pro dirigere ad bonum: quod Gregorius * ibidem
tribuit vitæ actiuæ.

Loco cit.
in arg.
Ad tertium dicendum, quod sicut virtus quæ ordi-
natur in finem alterius virtutis, transit quodam modo
in speciem eius: ita etiam quando aliquis virtutem
quæ sunt vitæ actiuæ, solum prout disponunt ad con-
tem-

contemplationem, comprehenduntur sub vita contempla-
tiua. In his autem qui operibus virtutum moralium
intendunt, tanquam secundum se bonis, nō autem tan-
quam disponentibus ad vitam contemplatiuam, vir-
tutes morales pertinent ad vitam actiuam: quamuis
etiam dici possit quōd vita actiua dispositio sit ad vi-
tam contemplatiuam.

ARTIC. II.

Virum prudentia pertineat ad vitam
actiuam?

857

AD secundum sic proceditur. Videtur, quōd pru-
dentia non pertineat ad vitam actiuam. Sicut
enim vita contemplatiua pertinet ad vim cogniti-
uam, ita actiua ad vim appetitiuam, Prudentia au-
tem non pertinet ad vim appetitiuam, sed magis ad
cognitiuam. Ergo prudentia non pertinet ad vitam
actiuam.

Supra q.
180 a. 2.
10. Et pre-
fensi q.
ar. 1. cor.
Et opusc.
17. c. 7.
ad 7.
hom. 24.
d. med.

¶ 2. Præterea, Gregor. dicit super Ezechielem,*
quod actiua vita dum occupatur in opere, minus vi-
detur. Vnde significatur per Liam, quæ lippos oculos
habebat, Prudentia autem requirit oculos claros, vt
recte iudicet homo de agendis. Ergo videtur quod
prudentia non pertineat ad vitam actiuam.

¶ 3. Præterea, Prudentia media est inter virtutes
morales & intellectuales. Sed sicut virtutes morales
pertinent ad vitam actiuam, vt dictum est*, ita
intellectuales ad contemplatiuam. Ergo videtur quod
prudentia non pertineat neq; ad vitam actiuam, neq;
ad contemplatiuam, sed ad medium viuendi genus:

ar. prac.
li. 19 c. 2
& 19. 10.
5.
* li. 10. c.
8. 10. 5.
ar. prac.
ad 3. &
1. 2. q. 18.
ar. 6.

quod Augustinus ponit 19. de Ciuit. Dei †.

SED contra est, quōd Philosophus in 10. Ethic.
* prudentiam pertinere dicit ad felicitatem acti-
uam, ad quam pertinent virtutes morales.

RESPONDEO dicendum, quōd sicut supra
dictum est*, id quod ordinatur ad aliud, sicut ad finē,
pripue in moralibus, trahitur ad speciē eius ad quod
ordinatur: sicut ille qui mœchatur vt furetur, magis
dicitur fur quam mœchus, secundum Philosophum in
Sec. Sec. Vol. iij.

O q

5. Ethic.